

اخبار کوتاه

۴ هزار میلیارد تومان

اوراق مشارکت در سیستم بانکی

تورم این بار گریبان اوراق مشارکت را گرفته و در حالی که آن را به گوشه رینگ هدایت کرده است به نظر می رسد به زودی این ابزار پولی را از اقتصاد ایران خارج خواهد کرد.

به گزارش ایسنا به گفته دبیرکل بانک مرکزی اختلاف چشمگیر تورم و سود علی‌الحساب اوراق مشارکت باعث شده است تا بسیاری از مردم اوراق خریداری شده را به بانک‌ها برگردانند .

محمود بهمنی در مورد وضعیت اوراق مشارکت به ایسنا می‌گوید : چون پیش از این خریداری و پرداخت اصل و سود این اوراق از سوی بانک‌ها تضمین شده بود، بانک‌ها مبالغ زیادی برای خرید این اوراق پرداخت کرده‌اند به گونه‌ای که در حال حاضر ۴۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت پس داده شده در سیستم بانکی جمع شده است .

وی خاطر‌نشان می‌کند : به این ترتیب اوراق مشارکت از هدف اصلی خود که بلوک‌ه کردن نقدینگی در بانک‌ها و جمع‌آوری آن از سطح جامعه است، دور شده و در واقع بانک‌ها همین مبلغ را تسهیلات داده‌اند .

بر اساس آخرین اخبار بانک مرکزی و کمیسیون اقتصادی دولت در حال بررسی این ابزار پولی هستند و به احتمال زیاد به دلیل شرایط کنونی اقتصاد ایران و پیامدهای اوراق مشارکت که عموماً خرید آنها از سوی مردم با بی میلی مواجه شده است از چرخه اقتصاد ایران به طور موقت و شاید برای همیشه خارج شود .

سرگذشت اوراق مشارکت از تولد تا . . .

با گذشت نزدیک به هشت سال از تصویب قانون برنامه سوم توسعه که در آن برای نخستین بار انتشار اوراق مشارکت به عنوان ابزار جدید مالی در اقتصاد ایران، صورت قانونی و رسمی به خود گرفت، استفاده و کارکرد این اوراق فراز و فرودهای بسیاری را از سر گذرانده است و امروز بیش از هر کسی طراحان برنامه سوم و ماده ۹۱ آن که مجوز انتشار اوراق مشارکت را صادر کرده بودند بر لزوم تغییر شرایط استفاده از این ابزار مالی تاکید دارند.

اوراق از شهرداری تا تورم‌داری!

هر چند شهردار اسبق پایتخت، برای نخستین بار استفاده از اوراقی مشابه اوراق مشارکت در سال ۷۰ برای تأمین منابع مالی طرح بزرگ نواب به کار بست ولی اوراق مشارکت بانک مرکزی مولود برنامه سوم توسعه بود .

در هنگام تدوین این برنامه مشخص شده بود که وضعیت بانک‌های دولتی از نظر کفایت سرمایه نامناسب است، بنابراین مرحوم محسن نوربخش – رئیس وقت بانک مرکزی – مجوز لازم را از مجلس شورای اسلامی گرفت تا با انتشار اوراق مشارکت و جذب نقدینگی، منابع مالی لازم را برای افزایش سرمایه بانک‌ها فراهم آورد تا بانک‌ها بتوانند نرخ‌های کفایت سرمایه لازم را تأمین کنند . این کار بعداً در جریان تدوین برنامه سوم و با تصویب آن به یک رویه تبدیل شد . در ماده ۹۱ برنامه سوم به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود با تصویب شورای پول و اعتبار، علاوه بر مواد مندرج در بند ۶ ماده ۲۰ قانون عملیات بانکی بدون ربا از اوراق مشارکت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرط عدم مغایرت با قانون عملیات بانکی بدون ربا استفاده کند .

در بند ۶ ماده ۲۰ قانون عملیات بانکی بدون ربا که در ماده ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در برنامه سوم به آن اشاره شد نیز آمده است: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در راستای حسن اجرای نظام پولی و بانکی کشور می‌تواند با استفاده از حق تعیین حداقل و حداکثر میزان مشارکت، مضاربه، سرمایه‌گذاری، اجیرن شرط، تملیک، معاملات اقساطی، نسبه، سلف، مزارعه، مساقات، جعاله، قرض الحسنه برای بانک‌ها و یا هر یک از آنها در هر یک از موارد و رشته‌های مختلف و نیز تعیین حداکثر تسهیلات اعطایی به هر مشتری در امور پولی و بانکی دخالت و نظارت کند .

ابزاری پولی برای کنترل نقدینگی بازار

به این ترتیب انتشار این اوراق از سال نخست برنامه سوم توسعه به یکی از ابزارهای پولی برای کنترل نقدینگی بازار تبدیل شد . بر اساس ماده ۹۳ برنامه توسعه سوم اجازه داده شد به منظور تقویت پایه سرمایه بانک‌ها و افزایش توان حضور بانک‌های ایرانی در بانکداری بین‌المللی، دولت در سال‌های اجرای این برنامه حداکثر تا مبلغ پنج هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت ویژه منتشر کند .

بررسی وضعیت مالی دولت در دو سال انتهایی برنامه سوم توسعه نشان می‌دهد که سقف تعیین شده در برنامه برای انتشار اوراق مشارکت رعایت نشده است . به این ترتیب که در سال ۱۳۸۲ دولت محل تأمین ۵/۷۶۸۲ میلیارد ریال از درآمدهای مالی خود را فروش اوراق مشارکت پیش‌بینی کرده بود، گرچه ۲۳۸۵ میلیارد ریال دیگر نیز از ردیف استفاده از حساب ذخیره ارزی کسر و به رقم فروش اوراق مشارکت اضافه شد.

در سال ۱۳۸۳ که آخرین سال اجرای برنامه سوم توسعه بود نیز به نوعی رکورد عرضه اوراق مشارکت شکسته شد و به ۶/۱۲۳۴۰ میلیارد ریال رسید، ضمن اینکه ۳۵۰ میلیارد ریال دیگر نیز از حساب ذخیره ارزی کسر و به رقم فروش اوراق مشارکت اضافه شد . بررسی اجمالی این روند نشان می‌دهد که استفاده از اوراق مشارکت و بهره‌مندی از عواید آن بسیار به کام دولت و نظام بانکی شیرین آمد و همین حلاوت باعث شد که استفاده از این اوراق در برنامه چهارم توسعه هم استمرار یافت .

طراحان برنامه چهارم در بندح ماده ۱۰ این برنامه به بانک مرکزی این اجازه دادند که به منظور اجرای سیاست‌های پولی از ابزار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه در قالب عقود اسلامی موضوع قانون عملیات بانکی بدون ربا را با تصویب مجلس شورای اسلامی استفاده کند .

مریم کائید – چندی پیش خبری با عنوان **بررسی واگذاری سهام بانک سرمایه به چاپ رسید** . هرچند که آن روز معاون مالی و ادار ی شهرداری تهران فقط این واگذاری را در حد بحث دانست اما از شواهد بر می‌آید که شهرداری عزم خود را برای راه اندازی یک موسسه مالی و اعتباری که قابلیت تبدیل شدن به بانک را داشته باشد جزم کرده است . بر این اساس یک منبع آگاه به خبرنگار ما گفت : قدم اول شهرداری تبدیل شدن تعاونی اعتباری شهر به موسسه مالی و اعتباری بود و در مرحله بعد باید فروش سهام بانک سرمایه انجام شود و این مبلغ در موسسه مالی و اداری سرمای گذاری شود .

وی پیش‌بینی کرد که این سهام در روزهای آینده به فروش برسد .

وی در این خصوص که این سهام به صورت خود یا یک جا به فروش می‌رسد اظهار نظر نکرد . بر این اساس سایت رسمی بانک مرکزی اعلام کرد : در پی درخواست شهرداری‌های کشور، موافقت اصولی برای تأسیس «موسسه مالی اعتباری شهر » با سرمایه‌بئی اولیه ۱۵۰۰ میلیارد ریال صادر گردید

سهام داران این موسسه به ترتیب شامل

شهرداری ۸کلان شهر کشور جمعاً ۶۰درصد سهام، ۱۰ درصد صندوق ذخیره کارکنان شهرداری

و پذیره نویسی برای عموم به میزان ۳۰درصد

در دستور کار شهرداری قرار گرفت:

فروش سهام بانک، اخذ مجوز موسسه مالی و اعتباری

می‌باشد .

این موافقت اصولی روز گذشته درجلسه ای

با حضور شهرداران شهرهای تهران، شیراز، مشهد، اصفهان، تبریز، قم، کرج و اهواز و مدیر عامل صندوق ذخیره کارکنان شهرداری به عنوان هیات مطلس، توسط رئیس کل، دبیرکل و مدیران نظارت بانک مرکزی به هیات مؤسس ارائه گردید .

براین اساس توافق شد هیات مطلس نسبت به برنامه ریزی، ساماندهی، تأمین سرمایه، معرفی

مدیر عامل شرکت خدمات ارزی و صرافی اقتصاد نوین در پاسخ به ابرار اقتصادی:

راه اندازی «سوئیفِت» توسط شرکت خدمات ارزی و صرافی اقتصاد نوین در همه شعب

مشتریان ارائه می‌شود .

در ادامه بهرام کرکی، مدیر عامل شرکت خدمات ارزی و صرافی اقتصاد نوین در پاسخ به پرسش خبرنگار ابرار اقتصادی در خصوص عملکرد این شرکت نیز گفت : اخذ مجوز راه اندازی این شعبه از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نشان دهنده فعالیت مطلوب شرکت خدمات ارزی و صرافی اقتصاد نوین در یکسال گذشته بوده است . وی افزود : فعالیت رسمی شرکت خدمات ارزی و صرافی اقتصاد نوین از اوایل سال ۱۳۸۶ آغاز شد و در این سال حجم فروش شرکت بیش از ۲۶۳ هزار میلیارد ریال بود که

رقم قابل توجهی است .

مدیر عامل شرکت خدمات ارزی و صرافی اقتصاد نوین همچنین در ادامه پاسخ به خبرنگار ما از بین‌المللی شدن فعالیت این شرکت خبر داد و گفت : با اخذ مجوزهای لازم به زودی شعب شرکت خدمات ارزی و صرافی اقتصاد نوین در کشورهای عراق، امارات متحده عربی و قرقیزستان راه اندازی می‌شود . وی گفت : علاوه بر این نمایندگی‌های شرکت در اروپا و آسیا نیز همچون گذشته خدمات شرکت را در اختیار مشتریان قرار می‌دهند . کرکی در ادامه از راه اندازی سیستم

سختگویی دولت اعلام کرد:

بخشنامه نهایی نرخ سود بانکی به زودی توسط رئیس جمهور ابلاغ می‌شود

نیز مصوبه جدیدی که دولت تصویب کرده ابلاغ می‌شود .
الهام با بیان اینکه نتیجه این موضوع بارها اعلام شده است گفت : متوسط دریافت حقوق بیش از ۷۰ درصد کارکنان دولت بالای ۱۳/۷ درصد است . وی درباره تأمین نامحدود تجهیزات آموزشی و پژوهشی مورد نیاز دانشگاه‌ها که چندی پیش از سوی ریاست جمهوری عنوان شده بود و گفت : عنوان شده بود و گفت : نمی‌دانم از چه مصوبه ای بحث می‌کنید و نامحدود عنوان شدن آن را نمی‌توانم تأیید کنیم اما حمایت از دانشگاه‌ها و تقویت تجهیزات مورد قبول است و درست نیست .

ایستگاه خبر

رونمایی از تازه وارد اقتصاد ایران در ۸ خرداد ماه

با افتتاح اولین شعبه بانکهای خارجی در ایران در تاریخ ۸ خرداد ماه سال جاری با حضور رئیس کل بانک مرکزی، فعالیتهای بانکی کشور با تحول جدید روبه رو می‌شود .

به گزارش مهر، بحث حضور بانکهای خارجی در ایران از اردیبهشت ماه سال گذشته با ماده واحده شورای پول و اعتبار سابق قوت گرفت . بر این اساس، شورای پول و اعتبار ماده واحده‌ای را برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال کرد که طبق آن تأسیس بانک با سرمایه‌گذاری مشترک ایرانی و خارجی، تملک سهام بانکهای ایرانی توسط سرمایه‌گذاران خارجی و ایجاد شعب بانکهای خارجی در کشور مجاز شد .

حضور اولین بانک خارجی در ایران (اروپایی) در تاریخ ۸ خرداد ماه سال جاری که با حضور رئیس کل بانک مرکزی ایران در تهران افتتاح می‌شود را شاید بتوان نقطه عطفی در فعالیتهای بانکی ایران دانست . گرچه فعالیت بانکهای خارجی در مناطق آزاد ایران از سالها پیش وجود داشته و حضور شعبات بانکهای خارجی در این مناطق نیز بر اساس قوانین و مقررات بانک مرکزی مجاز بود، اما حضور آنها در داخل مرزهای کشور شرایط ویژه ای را ایجاد خواهد کرد .

بحث حضور بانکهای خارجی در کشور پس از تأسیس بانکهای خصوصی و گسترش فعالیت آنها مطرح شد و در واقع حضور موفق بانکهای خصوصی باعث شد گامهای دیگری برای توسعه فعالیتهای بانکی کشور در عرصه‌های جهانی برداشته شود .

پیش از تصویب مصوبه شورای پول و اعتبار نیز تنها تأسیس شعب بانکهای خارجی در مناطق آزاد مجاز بود به نحوی که هم اکنون سه بانک تجارت ایران و اروپا، استاندارد چارتر و فیوچرز بانک در کیش فعالیت دارند و تحت نظارت بانک مرکزی به فعالیت خود ادامه می‌دهند .

هم اکنون ۲۴ بانک خارجی از کشورهای مختلف نظیر آلمان، اسپانیا، انگلیس، پاکستان، ترکیه، ایتالیا، امارات، بحرین و کشورهای آسیای جنوب شرقی در تهران دفتر نمایندگی دارند و به عنوان واسطه ای برای انجام کارهای اسنادی میان شعبه اصلی بانک خود و بانکهای ایرانی عمل می‌کنند .

این در حالی است که مسئولین بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی از درخواستهای مکرر بانکهای خارجی به ویژه از کشورهای اروپایی، آسیایی و حاشیه جنوب خلیج فارس برای حضور در ایران و بررسی این درخواستها خبر می‌دهند . به علاوه بانکهای خصوصی ایران می‌توانند در بانکهای بین‌المللی سرمایه‌گذاری کنند و هم اکنون چند بانک ایرانی در حال خرید چند بانک بین‌المللی هستند .

بر اساس آخرین اخبار، بانک مرکزی با ۶ بانک خارجی برای حضور در ایران مذاکراتی را انجام داده است که به زودی شاهد حضور آنها در کشور خواهیم بود . همچنین یک بانک خارجی درخواست تأسیس ۷ شعبه در شهرهای مختلف کشور را به بانک مرکزی داده است .

مسئولین بانک مرکزی نیز بارها در مصاحبه‌های خود آمادگی و استقبال خود را برای حضور بانکهای خارجی در کشور اعلام و مطرح کرده‌اند که هیچ مشکلی برای حضور بانکهای خارجی در کشور وجود ندارد .

البته بحث حضور بانکهای خارجی در کشور نیز با چالشها و موضوعاتی از قبیل چگونگی انطباق آنها با قوانین و مقررات بانکی اسلامی ایران وجود دارد . اما به هر حال امید می‌رود با حضور این بانکها در کشور در شرایط فعلی که برخی بانکهای بزرگ دولتی تحت تحریمهای بین‌المللی قرار دارند، فعالیت بانکهای دولتی و خصوصی کشور وارد عرصه جدیدی شده و رونق فعالیت آنها، توسعه فعالیتهای الکترونیکی بانکی و غیره را به همراه داشته باشد.

رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد:

ابلاغ سود بانکی پس از اصلاح

طهماسب مظاهری رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به شایعه برکناری خود از ریاست بانک مرکزی، تنها به این نکته اکتفا کرد که من هم اکنون در اتاق کارم در بانک مرکزی هستم .

به گزارش مهر برکناری طهماسب مظاهری از ریاست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران امروز در محافل خبری به صورت گسترده شایعه شده است .

طهماسب مظاهری در گفت‌وگو با مهر در این خصوص تنها گفت : «من هم اکنون در اتاق کارم در بانک مرکزی هستم .» وی همچنین در خصوص زمان ابلاغ مصوبه کمیسیون اقتصادی دولت در خصوص نرخ سود ۱۰ درصدی عقود مبادله ای بانکها در سال جاری، گفت : مصوبه کمیسیون اقتصادی دولت به عنوان جشنین شورای پول و اعتبار در مورد نرخ سود بانکی که به بانک مرکزی ابلاغ شد، با آنچه که رئیس جمهور اعلام کرد، متفاوت است .

وی بر ضرورت اصلاح مصوبه کمیسیون اقتصادی دولت در مورد نرخ سود بانکی به منظور ابلاغ آن به بانکها تاکید کرد .